

Rendkívüli Újság

1939 MÁJUS 15.

ANUL X. — Nr. 17.

Inscris sub. No. 14—1938, Trib. Arad.

Director: — Propr.:
MARKOVITS A. IVÁN

REDACTIA ŞI ADMINISTRATIA:
ARAD, STRADA ALEXANDRI 8.

Titeanu sajtóügyi miniszter kitüntetése

Titeanu Eugen sajtóügyi miniszter a május 10-iki nemzeti ünnep alkalmából magas kitüntetésben részesült. Carol király Titeanu miniszternek a román koronarend nagykeresztjét adományozta. Titeanu sajtóügyi miniszter magas kitüntetése, amely a miniszter vezetése alatt teljesített, de nehéz feladatát.

Titeanu miniszter rátermettséggel és nagy körültekintéssel látja el a sajtó vezetését és ezzel nagy részt vesz az ország ujjáépítésében és fejlesztésében. Titeanu Eugen miniszter kitüntetése alkalmából az egész sajtó osztattal örömmel és ragaszkodással üdvözl.

Kulturfilmeket bemutató mozkaravánt küldött az országba a propagandaminisztérium

Bucureştiből jelentik: A propagandaugyi minisztérium mozkaravánja péntek délelőtt 10 órakor országos körútra indult és ennek során Aradra is ellátogat. Az ideérkezés időpontja egyelő-

re bizonytalan, mert a mozkaraván Aradon kívül még 14 erdélyi városban tart előadásokat. A propagandaugyi minisztérium mozgókép színháza csakis kulturfilmeket mutat be.

A propagandaugyi államtitkárság érdekes és értékes munkája a május 10-iki ünnepségen

Bucureştiben a május 10-ikét a szokottnál is fényesebb külsőségek között ünnepelték meg. A propagandaügyi államtitkárság szükségesnek tartotta, hogy közreműködésével emelje az ünnepség fényét. Az államtitkárság épületének homlokzatain elhelyezett hatalmas, II. Carol király öfelségét ábrázoló arckép, valamint több feldíszített kirakat segítségével ez a törekvés teljes mértékben sikerült. Este fényesen kivilágították a nyolc méter magas arcképet, mely fényő girlandokkal körülvéve minden eddigi hasonló alkotást messze felülmúlt. Hasonló mély benyomást kel-

tek, amelyek I. Carol és II. Carol királyokat ábrázolták. Ezek a képek a főváros hatalmas üzleteinek, — mint a „Cartea Românească”, a „Librărie Academică”, „Wagon Lits”, a telefonpalota — kirakataiban kaptak helyet. Valamennyi kép alapját a nemzeti színek képezték, a kép alatt a királyi kezdőbetűk, az ország címere, személyi fegyverek, valamint jellegzetes képek I. Carol és II. Carol király életéből. Az államtitkárság kezdeményezésére, tul annak ünnepi eredményén ugyanakkor művészi példaul szolgál, amelyet követendő és általánosítandó.

Angol-, francia-, holland- és svájci bankok húszmillió fontos kölcsönt nyújtanak Spanyolországban

Van Zeeland volt belga Franco tábornokkal — a bankok megbízásából

BRÜSSZEL. — Van Zeeland volt miniszterelnök és pénzügyminiszter egy bankárcsoport megbízásából Spanyolországba utazik, hogy Franco tábornokkal tárgyalásokat folytasson. Egy húszmillió fontos kitévő kölcsönről van szó, amelyet angol, francia, holland és svájci

bankok nyújtanának a nacionalista Spanyolországban. A bankárcsoport, amelynek élén a Mendelsohn és Társa bankcég áll, bizonyos feltételekhez köti a kölcsön megszavazását. Ezeknek a feltételeknek a megtárgyalása érdekében utazik Van Zeeland Spanyolországba.

Mussolini vasárnapi beszédéből:

- „A helyzet nem megoldhatatlan!”
- „Az ellentétek kard nélkül megoldhatók“
- „Ez a tengelynek a véleménye és két nép, két vezér akarata“
- „Nem egészséges a séta Olaszországban a demokraták számára“
- „A demokrata államok már megindították ellenünk a vértelen gazdasági háborút“
- „Továbbra is csak fegyverkezni“

TORINO. — Vasárnap dél előtt 11 órakor Mussolini többszáz ezer ember előtt tartotta meg előre bejelentett és nagy érdeklődéssel várt beszédét. E beszédében a következőket mondotta:

Bajtársak! Emlékezzetek arra, hogy 7 évvel ezelőtt erről a helyről már szótlan hozzátok. Akkor azt mondtam: haladni, építeni és harcolni, győzni kell. Készek vagyok-e ma is ezekért az elvekért sikraszállni? Igen! harsogta a 100.000 főnyi tömeg. Ez elmúlt hét év alatt — folytatta beszédét Mussolini —, előrehaladtunk, építettünk, harcoltunk és győztünk. Győztünk abban az Afrikában, amelyet bizonyos európai államok ellenünk garantáltak. A garancia forma a Népszövetség, azonban véglegesen kimúlt és Genfben ma már csak a Népszövetség mauzoleuma létezik. Győztünk Spanyolországban, ahol a demokrácia és kommunizmus ellen harcoltunk és amelyek súlyos vereséget szenvedtek.

Mialatt mi együtt vagyunk Európá minden részéből százezrek kérdezik: a béke vagy a háború felé haladunk-e? Bevallom, hogy ez a kérdés súlyos mindenkire nézve, de legsúlyosabb talán azok számára, akik a felelősséget viselik. Én azt válaszolom: szerintem a helyzet nem megoldhatatlan! Ha a felmerült problémákat tárgyilagosan és elfogultság nélkül szemléljük, ahhoz a meggyőződéshez juthatunk, hogy az ellentétek megoldhatók. Egyetlen kérdés sem olyan természetű, hogy a döntést fegyverekre kellene bízunk. Vannak azonban csomók, amelyeket meg kell oldanunk, de kard nélkül. Ez nem csak Olaszországban, hanem Németországban, illetőleg a tengelynek a véleménye. Ez két népnek és két vezérnek az akarata. Törhetetlen alhatáro-

zása Olaszországnak, hogy ezután is Németországgal haladjunk együtt az igazságos béke felé. Nem azért akarjuk a békét — mondotta a Duce, — hogy belső helyzetünket meg erősítsük. Tudjuk jól, hogy a demokrácia már régóta arra les, hogy belső gazdasági életünk összeomoljon, de erre hiába vár és hiába számol ezzel, mert sem évtized, sem évszázadokig nem fog bekövetkezni. Mi erősek vagyunk és azok is maradunk. Vannak stratégiák, akik azal fenyegetnek meg bennünket amikor természetes jogainkat hangoztatjuk. (A tömeg erre Tunisz — Tunisz-t kiáltotta), hogy hadseregeikkel egyszerűen csak besétálnak Olaszországba. Erre azt válaszolom, hogy nem olyan egyszerű dolog Olaszországba bemasirozni. Ez még akkor sem volt könnyű dolog, amikor Olaszország még nem állt 46 millió egységes népből, egy olyan népből, amely természetes jogait követeli. (A tömeg Savoya — Savoya-t kiált). Ma 46 millió állít ércfalat a betolakodókkal szemben. Azt üzenem bizonyos helyekre, hogy nem igen egészséges dolog Olaszországban a séta, főleg a demokraták számára. A demokrata államok őszinte békekészségüket hangoztatják, de egyuttal kifogásolják azokat a változásokat, amelyeket a tengelyhatalmak Európa térképén eszközöltek. Megállapítom, hogy sem Né-

metország, sem Olaszország, sem Japán nem vettek el egyetlen négyzetkilométert sem a demokrata államoktól.

Miért tanusítanak akkor ilyen fényes magatartást? Miért fegyverkeznek? Nem felejtjük el, hogy Versaillesben pisztolyt szegeztek Németország mellé, de az akkor kiereszkolt békeszerződés — kártyavárként omlott össze. Most garanciapaktumok után akarják elérni azt, amit a békeszerződéssel. A következmények mutatják, hogy a demokraták nem akarják az igazi békét, mert hiszen már megindították a vértelen gazdasági háborút, de kijelentem, hogy a Balti tengertől az Indiai Óceánig minden támadás megtörik és minden támadást visszaverünk. A mellünknek szegezett pisztoly visszafelé fog elsülni és a most nyélbeütött garanciapaktumok nem érik el céljukat. Én ezuttal sem mondhatok mást, mint hogy Olaszországnak még erőteljesebben kell fegyverkeznie, mert minden pillanatban készen kell állani, hogy visszaverje az ellene intézendő támadást.

Mussolini ezután belpolitikai kérdésekre tért át. Megemlítette a fajkérdést, mely szerint azert fontos, hogy egészséges embertípust termeljünk ki.

A tömeg lelkesedéssel hallgatta a Duce szavát.

Lengyelország további katonai intézkedései

50 éves korig 8 millió ember vonulhat be fegyveres szolgálatra

VARSÓ. — A lengyel hadügyminisztérium megtette a szükséges intézkedéseket arra, hogy a tartalék szükség esetén harminchat órán belül nyolc millió tartalékos

és népfelkelő vonulhat be fegyveres szolgálatra. A 8 millió ember a tizenhét év től ötvenig terjedő korosztályokból kerülne ki.

Az **Uránia** következő műsora: **„Fiúk városa”** (Boys Town) A Metro jubiláris filmje **Spencer Tracy-Mickey Rooney-ai**

Danzigi német nemzeti szocialisták heves lengyelellenes tüntetési Pilsudszky marsall emlékünnepegyén

VARSO. — Danzigból jelentik. A város lengyel lakossága tegnap emlékezett meg Pilsudszky marsall halálának évfordulójáról. A lengyel kereskedők Pilsudszky arcképét tették ki kirakataikba nemzeti és gyászszalagokkal díszítve. Német nemzeti szocialisták éles tüntetést rendeztek Lengyelország ellen. A horogkeresztesek az utcákon végigvonultak: a lengyel kereskedők kirakatait bezúzták és a lengyel közlésszerűségeket egykori marsalljának a képét ésszerűtlenek. Egy lengyel vendéglőt a német nemzeti szocialisták megrohanták és a belső berendezést összerombolták. Egy újságárus bódét, amelyben kizárólag lengyel újságokat árultak, teljesen

szétverték, az újságokat ésszerűtlenek. A vasutiról érkező husz csomag lengyel újságot elvették a kerékpáros küldöncöktől és az újságokat szintén ésszerűtlenek. Danzig, egyik elővárosában egy lengyel vezetőférfi házában lapujában bomba robbant, amely az épületet megrongálta, emberáldozatot azonban nem követelt. Egy másik helyen, német horogkeresztesek megtámadták és súlyosan megsebesítettek egy lengyel vasuti ellenőrt. Danzig város lengyel lakosságának küldöttsége a szenátus elnökénél panaszt emelt és bejelentették, hogy a rendőrség egyáltalán nem akadályozta meg a nemzeti szocialisták rendezését.

Japán Európa valamennyi nemzetével jóviszonyban akar lenni és nem csatlakozik egyik csoporthoz sem

TOKIO. — Hirohito japán császári kormányzó kijelentette, hogy a japán kormány teljesen önálló politikát követ Kínával szemben és teljesen független politikát Európában. A japán kormány Európa valamennyi nemzetével jóviszonyra törekszik és nem csatlakozik egyik csoporthoz sem.

TOKIO. — A külügyminisztérium részéről kijelentik, hogy a japán kormány nem szándékozik a békeközvetítő szerepét játszani Németország és Lengyelország között. Tokióban azonban kijelentik, hogy a japán kormány őszintén kívánja a német-lengyel ellentétet elsimíttatni, mert úgy látják, hogy ez a konfliktus könnyen lánggallobbanthatja Európát és új világháborút okozhat.

14 éves fennállása óta

2142 tagnak 24 millió 868.000 leit fizetett ki halálójázi járuléka címén az Aradi Iparosok Temetkezési Segélyző Egyesülete

ARAD. — Vasárnap délelőtt 10 órakor nagyszámú érdeklődő jelenlétben tartotta meg XIV. évi rendes közgyűlést az Aradi Iparosok Temetkezési Segélyző Egyesülete — ezuttal első ízben, mint önálló jogi személyiség, miután az eddigi Federale keret megszűnt. A közgyűlésen Olariu Justin elnököt, a jegyzőkönyv hitelesítésére Steigerwald Alajos és Nagy Károly delegáltatott.

Az igazgatósági jelentést Bakács Miksa, a titkári jelentést Veit Ernő terjesztette elő. A jelentések az egyesület példás működéséről és eredményéről számoltak be, melynek egyik legjelentősebb megállapítása az, hogy az Egyesület fennállása óta 2142 tagnak 24 millió 868.000 leit fizetett ki halálójázi járuléka címén. Az elmúlt esztendőben az Egyesület tagdíjak címén 1.088.200 leit inkasszált, míg a kifizetett halálójázi járulékok összege mintegy 1.500.000 leit tesznek ki és amelyből az Első Erdélyi Általános Biztosítónál fennálló viszontbiztosítás révén 1.019.000 lei térült meg. Öröndetes megállapítása a közgyűlésnek továbbá, hogy az adminisztratív célokra előirányzott redukált keret sem lett igénybevéve, úgy, hogy e számlán is tartalékolás vált lehetővé. Ezek a számadatok az igazgatóság fokozottan gondos üz-

letviteléről és előrelátásáról adnak dícséretes képet.

A felmentvények megadása után sor került 9 igazgatósági tag 3 évre való megválasztására. Ezek a következők: Olariu Justin ig. elnök, Curticean Stefan, Hilyer Mihály, Zombory Gyula, Bakács Miksa, Kószeghy Emil, Mizerá József, Székely Béla, Vandraeseck Ignác. Felügyelő bizottsági tagnak Reinhardt Gyulát elnöki minőségben, Holló Frigyes, Illés Istvánt választották meg, míg póttagnak Fibinger Izidor és Jakabffy István lett megválasztva.

Választmányi tagok lettek: Karácsonyi Márton, Czernóczky Imre, Gartner Samu, Schäffer Richard, Bedő László, Borsos Sz. Zsigmond, Konecs Lajos, Bartl Ernő, Engelhardt Ferenc, Fock Gábor, Matekovic László, Baranyi Ferenc, Pálffy András, Radocsányi János, Sándor Jenő, Nánásy László, Pápay Lajos, Milosztav János, Bucskó Béla, Tomits Pál, Birkenhauer Péter, Dittrich Albert, Stojka Kálmán, Wolf András, továbbá 12 póttag megválasztása volt soron.

A választások egyhangulag történtek.

Elnök a továbbiak során a tagok és a nagyközönség pártfogásába ajánlotta ezt a valóban altruista egyesületet, mely után a közgyűlés lelkes hangulatban végetért.

Titkos baloldali rádióleadót fedeztek fel Hollandiában

Rotterdamból jelentik: A holland hatóságok egy titkos rádióleadóállomást fedeztek fel, amely baloldali irányú híreket közvetített a világba.

A rádió kereszttel kitarásra szólították fel a tengelyhatalmak lakosságát és biztosították őket, hogy a megváltás és a felszabadulás ideje sokkal közelebb van, semmint gondolják.

Egy francia hír szerint Milanoban 5000 embert lartóztattak le antifasiszta tevékenységéről

PÁRIS. — Az Ouvre jelentik: Milanoban és Torinoban Mussolini megérkezése előtti napokban széleskörű razziaikat tartottak. Közel 5 ezer embert tartóztattak le a két városban, akiket gyanusnak tartottak. Az Ouvre szerint Milanoban nagy fasisztaellenes központ létezik, mely Mussolini milanoi és torinói tartózkodását arra akarta felhasználni, hogy a Duce és a fasiszta rendszer ellen tüntessenek.

Rómából ezzel a hírrel kapcsolatban jelentik, hogy ez a hír nagy megdöbbenést váltott ki Olaszországban és az minden alapot nélkülöz.

Egyre súlyosbodik a németországi lengyelek helyzete

LONDON. A Kurierul Varsavszki hosszabb jelentést közöl arról, hogy a Németországban lakó lengyel kisebbségiek egyre súlyosbodó üldözésekről panaszkodnak. A német hatóságok minden kedvezményt megtagadnak részükre. Utlevelet nem kapnak és az állammal szemben fennálló kötelezettségük teljesítésére még indokolt esetben sem kapnak haladékot.

Gheorghe Igrerj borbély és fodrászterme STRADA BRATIANU No. 9. Higiénikus Olcsó! Pontos!!

Az Orleansi szűz emlékeztelére nagy ünnepek voltak Párisban

PÁRIS. Vasárnap úgy a fővárosban, mint az ország minden egyes részében nagyarányú társadalmi és katonai ünnepek folytak le az orleansi szűz emlékeztérére.

URANIA PREMIERMOZGÓ Telefon: 12-32

Francia világláger!

A sárga titok (Le drame de Shanghai)

Aktuális! — Japán kina háború! Önfeláldozó szeretet! Louis Jouvert, Inki jinoff, Christiane Mardayn. 5, 7, 15 és 9:30 órákor

Elrabolták Amerikában egy könyvkiadót mert Hitlerellenes könyvet szándékozott megjelentetni

NEW-YORK. Los Angelesből jelentik. Az Egyesült Államok legismertebb könyvkiadóját, Maurice Pittmant kalandos körülmények között elrabolták. A könyvkiadó cég tulajdonosa érdekes könyv kiadására készült. A könyvnek a címe a következő lett volna: „Egy ember, aki Hitlert meggyilkolja”. A reklámcikk megjelenése után Pittman levelet kapott, amely „Los Angeles horogkeresztesei: Heil Hitler” aláírást viselte és amely halálal fenyegette a könyvkiadót ha a Hitler-ellenes könyvet kiadni merészeli. Pittman azonban nem tulajdonított fontosságot a levélnek. Pénteken délben, amikor autóra rázsába ment, hogy autóján

villájába hajtson, a garázs egyik sarkából két ember ugrott feléje és mielőtt még bármit is tehetett volna, megkötözték, arcát zsákkal befedték és az autóra dobták. Pittman megfigyelte, hogy a két ember mindvégig németül beszélt egymással. Az autót a banditák száz kilométernyi távolságra elvitték a tehetetlen embert, akit egy lakatlan házban helyeztek el. Huszonnégy óra múlva itt találtak rá az elrabolt emberre, aki még mindig össze volt kötözve és a feje zsákba volt kötve. Az emberrablásnak a célja ugylátszik csak a megfélemlítés volt. A rendőrség erőfeszítést indított a tettesek kézrekerítésére.

Hatvanötezer házaspár esküvője Madridban

MADRID. — A köztársasági uralom alatt sem Madridban, sem a köztársaság másik városában nem tartottak egyházi esketéseket. Madridban most hatvanötezer házaspár jelentette be, hogy egyházi szertartások szerinti esküvőt akarnak tartani. A házasodni akarók egy részét polgárilag már megeskették. Másrésztük pedig olyan jegyepárból kerülnek ki, akik nem akartak egyházi áldás nélkül házasságot kötni. Az egyházi

esketéseknek azonban nagy akadálya, hogy a köztársasági uralom alatt valamennyi templomot más célra átalakították. A templomokból kaszárnyákat, hivatalokat és egyéb közintézményeket létesítettek. A Szelezianusok híres dómjából pedig színházat készítettek. Az oltár helyére került a színpad. A templomok megfelelő visszaalakítása már folyamatban van. A Szent Márkus, az Örök imádat temploma már elkészültek.

Medrea női divatruház
Omescu patika mellett

Francia selyemimprimé exclusivitásai csodások
Müselyem imprimék, tobralco és angol creppek különleges mintákban

Franciaország pénzügyi helyzete rendkívül szilárd

PÁRIS. — Reynaud pénzügyminiszter tegnap a rádióban beszédet mondott, melyben Franciaország jelenlegi pénzügyi helyzetéről számolt be. Kijelentette, hogy a francia aranytartalék még sohasem volt oly nagy, mint jelenleg. Az utóbbi fél év alatt oly bőséggben áramlott vissza az arany Franciaországba, mint még sohasem. Franciaország pénzügyi helyzete annyira szilárd és erős, hogy minden elképzelhető es-

ménnyel bátran szembe tud tekinteni. Kijelentette ezután, ha egy francia állampolgár fél évvel ezelőtt külföldi állampapírt vásárolt, akkor érzékeny veszteség érte. De ha pénzt francia állampapírokba fektette be, akkor jelentős nyereségre tett szert. Ez jellemzi a legjobban a pénzügyi helyzetet és tünteti ki a legjobban Franciaország pénzügyi helyzetének megizmosodását.

Az angol és francia légügyi társaságok közös érdekeltségét létesítettek

LONDON. — Sir Kingsley Wood légügyi miniszter az alsóház ülésén bejelentette, hogy az angol és francia légügyi társaságok együttes érdekeltséget létesítenek, mely a két ország közötti légitranszport emelkedését tűzte ki célul. Az angol kormány az új érdekeltségnek három millió font támogatást juttat. A

francia és angol repülőtársaságok együttesen nyolcvanezer utast szállítanak egy év alatt és a repülőgépek tizenegy millió és kétszáz kilométernyi utat tettek meg.

Löbi kölcsönkönyvtára
Havi olvasási díj 40 Lei
Összes újdonságok állandóan kaphatók

ALBINA-étterem (v. Lovasberényi) kerthelyisége megnyílt Parkett tanc

Römi verseny egy aradi klubban

és amelyen senkisémet akar első helyezett lenni

Élekek megírni, de a hölgyversenyzők lemaradtak

ARAD. — A múlt hét egyik estjén a Consistoriumi uccában lévő klubhelyiségben nagyszabású rómi-versenyt rendeztek. E szórakoztató játékban városunkban — talán az elsőt. Sok minden versenyen vettem már részt, még többnek nézője voltam, de ki kell jelenem, hogy mint a nézők-nézője, vagy mint a drukker-fogalmával egyenértékű kibicék-nézője, még ilyen jól egy versenyen sem szórakoztam. Nem vagyok önző és egy hivatalos és sportbeli kötelességemnek tartom, hogy akárcsak izelítő formában is megosszam azt a szórakoztató örömet és hangulatot, amely ilyen alkalommal a versenyzőknél, a lelátó felett, jobbra és balra: zzó arcszinben, önkéntelenül kibuggyanó és félton elvágott mondatfoszlányokban, reményt csillogtató szemjében, akaratlan tiltakozó mozdulatokban, sárgára színesedett irigységben, a partnernek irányított bűnös rossz kívánságokban, ravaszul titkolt fondorlatokban, cseltevésekben, a füstfelhőkön keresztül égető fohászokban, végül keserű mandulatajára emlékeztető szájjában — jelentkezik. Ezt a kétségtelesen komplikált meghatározást — röviden — römi-versenynek nevezik és aki meg akar fürödni benne, annak négy hatostól kell a versenyrendezői asztalnál megvárni.

Start: este 9 órakor

Menetrendpontossággal érkeznek a versenyen indulók. Hogy miért kell ezt észrevenni? Minden ok megvan rá, mert tessék figyelembe venni azt, hogy a versenyzők több mint kétharmada hölgyekből került ki. A hölgyek toalettgügyeit sem tartuk mellékkörülménynek. — Van, aki nagy estélyi, van, aki kis estélyi ruhában jelent meg, de számosan sportruhában ültek asztalhoz — a férbeli sportladyk, akik előtt egy pillanatra az olimpiai elvény egymásbafonódó lánczemei rajzolódnak ki, a Pathé-journal aktuális filmlockái között. Lassan-lassan gyűjt a versenyzők rajtja. A pillanatban a römitoreálrok egymást méregetik, egymás képességeit latolgatják, titokban magának számba a gyengébb partnert. Erre az előimádkozásra sok időt nem hagy a rendezőség, mert a bankfőtisztviselő-rendezőnergikusan rendet teremt és sakhamar előkerülnek az rnakból a nevek, mely az rntalkörüli elhelyezkedést ártatlanul csoportosítja. Az lhangzott nevek gyorsan elglalják helyeiket és nyom-an megkezdik a játékot.

Nem élet a kibicélete sem

A köztisztletlenségnek örendő kibicéket alaposan megrendszabályozták. Egy kikimért lépés távolságra állállaniok az asztaltól és legkisebb hangra, titkos elre, sopánkodásra — enyén szólva — eltanácsolják. Minden asztalhoz két vitáöntő bírósá, akik gyors evatkozással teremtenek

rendet és igazságot. Ezek a bírók a kibicékekkel szemben karhatalmi joggal is rendelkeznek. Így aztán nem is csoda, ha az egyik — a rosszból — leszámolva sorsával, „H-mollban” megszólalt, hogy: hol itt az élvezet? A tanácsadás — erre a szívből jövő halk sóhajra — persze nyomban megtörtént.

Az első menetet az ugynevezett „selejtező”, melyből asztalonként a két leggyengébb esik ki. Következik az elődöntő, melyben az eredetileg induló 56-ból már csak a fele vesz részt, majd a középső és végül a döntő. Itt azonban már minden versenyző mögé ellenőrző-bíró állt.

Senkisémet akar első lenni

A döntő körül előállott izgalmakat és fejleményeket külön meg kell magyaráznom:

Három díj volt kitűzve. Első díj egy kötött női bluz, második egy íróasztal lámpa, harmadik pedig egy üveg Goldschmidt konyak és egy üveg Zwack likör. Ugyanakkor a döntőbe három férfi került, egy ruhakereskedő, egy borkereskedő és egy tisztviselő. Normális körülmények között a döntőbe jutottak igyekeznek első lenni. Itt azonban egyik sem akart első lenni, mert ugylátszik mindegyiknek gondot okozott volna a bluz további sorsa és megtörtént az az édes eset, hogy aki handra állt, tehát nyertes lehetett volna, nem élt ezzel a lehetőséggel és minden erejét, tudományát arra koncentráta, hogy második nyertesnek jusson ki a küzdelemből, míg végül is eldőlt a nagy csata sorsa, melynek második tréfás, de reális eredménye, hogy a borkereskedő nyerte a konyakot és likört.

Egyszóval a verseny lebonyolítása körül egyedül a bluz okozott komplikációkat, de az is igaz, hogy a hangulat is ennek volt köszönhető.

A hölgyek — mint utólag hallom — nem nyugszanak bele, hogy díjmentesen kellett otthagyniok a csatateret. Új verseny kiírását követelik és ígérk — enyhén szólva fenyegetőznek — hogy tüzzel-vassal és körömmel ki kiharcolják a győzelmüket és bebizonyítják römi-felsőbbrendűségüket.

Csak kérdés, hogy ilyen erőlyes bejelentés után lesz-e vállalkozó szellemű rendező?

Halálozás

Hirschfeld Mór 18 éves korában meghalt. — Temetése 15 én hétfőn d. u. 2 órakor lesz az aradi ort. zsidó temető halottas házából. Részvétlátogatások mellőzését kérjük. (Minden külön értesítés helyett.)

ALIG NÉHÁNY NAPJA nyílt meg a főtéren az Omes cu patika mellett Medrea női divatárúüzlete, a közönség máris pártfogásába vette, melyre rá is szolgál előzékeny áraiival és kitűnően szortírozott raktárával.

Meghalt Hirschfeld Mór kereskedő

ARAD. — Vasárnapra virradó éjjel félháromkor hirtelen elhunyt a városban jól ismert, közszeretnek örvendő Hirschfeld Mór textilkereskedő. Alig mulott három hónapja, hogy Hirschfeld Mór felesége is elhunyt.

A most 58 éves korában elhalálozott textilkereskedő jótékonyágáról volt ismeretes, aki nemcsak vagyoni jó létének teljében, hanem a gazdasági dekonjunktura után is, mely őt sem kímélte — megmaradt jótékony adakozónak és akinek nevéhez számtalan közintézmény létesítése, talpraállítása, segélyezése fűződik.

Temetése hétfőn délután 2 órakor lesz az ort. izr. temető halottas házából.

Pászka kapható

az orth. izr. hírközsegnél 20 leiert Pászka dara 15 leiert kilogramonként

Megindult a magyar választási harc

Budapestről jelentik: Magyarországon a választási agitáció teljes erővel megindult. A kormány minden egyes tagja vasárnap beszédet mondott. Gróf Csáky külügyminiszter többek között kijelentette, hogy a többségiek és kisebbségiek között nincsen különbség, mert a cél, hogy a kisebbségiek is teljesen magyaroknak érezzék magukat.

16 éves polgármestere van egy városnak és amely városban felnőtt nem lakhatik

Alig öt évvel ezelőtt egy Flanagan nevű amerikai papnak különös ötlete támadt egy általa örökölt földterülettel kapcsolatban. Nebraska a neve ennek a földterületnek és a különös ötlet csakhamar a világhírnév csúcsára röpitette ezt a földrajzi területet, melynek érdekessége a **Boys Town — a fiúk városa**, ahol 16 évesnél idősebb fiu nem telepedhetik meg. Ma már a városkának több ezer lakosa van és annak városi tanácsában, közszolgálatában, rendfenntartó hatóságaiban, igazgatóságaitatásában 17 évesnél idősebb nem foglalhat helyet ami egyébként azért is lehetetlen volna, mert idősebbeknek nincs lakójoguk a városban. Csodálatos dolgot produkálnak ezek a gyermekszámbamenő fiatal emberek. Felnőtteket megszegyénítő komolysággal látják el feladataikat, végzik felelősségteljes munkájukat, építkeznek, tanítanak és tanulnak, sajtótermékeket állítanak elő, kultur és szórakoztató ünnepeket rendeznek, rádióleadóállomásuk van. Ezek a gyermeklakók, az ország-

Az aradi felsőkereskedelmi érettségi bizonyítványát hamisította egy tisztviselő

Amikor rájöttek manipulációira — nyomtalanul eltűnt

ARAD. — Egy Cernăuți-ban megjelenő ujság érdekes cikket közölt, amelynek aradi vonatkozásai is vannak. A cernăuți városi adóhivatalnál ellenőri rangot töltött be Spatariu Ioan hivatalnok, akit eredetileg Spiegler Johannak hívtak. Spiegler még 1933-ban Bucureștiben a római katolikus vallásról áttért a görög keleti vallásra, belügyminiszteri engedéllyel felvette a Spatariu nevet. Amikor Spatariu Ioan két évvel ezelőtt adóhivatali ellenőrré nevezték ki, a különböző személyi okmányokon kívül érettségi bizonyítványt mutatott be. Nem eredetiben, hanem közjegyzői másolatban terjesztette be a bizonyítványt: még pedig egy bucureștii közjegyző által hitelesített másolatban. A bizonyítvány szerint Spatariu — Spiegler János Aradon, az aradi felső kereskedelmi iskolában tette le az érettségi jeles eredménnyel. Az érettségi bizonyítványban szereplő adatok szerint, Spiegler János a krasszószörény megyei Teregován született, 1903 augusztus 14-én. A bizonyítványt részint Caransebeșen, részint Lugojon, részint Aradon végezte. Az érettségi vizsgát 1921 június hónap-

ban tette le. Az érettségi bizonyítvány kiállításának dátuma 1921 július 2.

A városi adóhivatal főnöke többször arra szólította fel Spatariu — Spiegler, hogy az eredeti érettségi bizonyítványt mutassa be, mert a vonatkozó törvényes rendelkezések szerint csak az iskolai igazgatóság által kiállított bizonyítványok bírnak érvényességgel. Amikor az ellenőr kijelentette, hogy az eredeti érettségi bizonyítványa elvesztett, azt mondták neki, hogy kérjen a bizonyítványt kiállító iskola igazgatóságától az érettségi bizonyítvány hitelesített másodpéldányát. Spatariu — Spiegler János állandóan megígérte, hogy az érettségi bizonyítvány másodpéldányát megszerzi. Miután azonban egyik határidő a másik után elmúlt és a dolog gyanússá kezdett válni, az adóhivatali főnök átíratot írt a cernăuți felsőkereskedelmi iskola igazgatóságához, amelyhez a közjegyzői másolatot csatolta és amelyben kérte, hogy az érettségi bizonyítványról hivatalos használatra egy másodpéldányt állítsanak ki és a cernăuți adóhivatalhoz küldjék el. Egy héten belül megérkezett Cernăuți-ba az aradi felsőkereskedelmi iskola rövid de kategórikus válasza, amely szerint sem 1921-ben, sem az előtte, vagy az utána következő években Spiegler János nevű egyén nem tett aradon érettségi vizsgát. A válaszhoz az aradi iskola igazgatósága mellékelte az érettségi bizonyítványról szóló közjegyzői másolatot.

A válasz megérkezésekor Spatariu — Spiegler már nem tartózkodott Cernăuți-ban. Katonai szolgálatra behívták és ezért az adóhivatali főnök nem tudta az ellenőrt felelősségre vonni. A főnök telefonon felhívta azt a bucureștii közjegyzői irodát, amely e közjegyzői másolatot kiállította. Bucureștiiből azt a választ adták az adóhivatali főnöknek, hogy Spiegler János érettségi bizonyítványáról szóló közjegyzői másolatot sohasem adtak ki, ellenben maga Spiegler János 1935 évben a közjegyzői iroda alkalmazásában állott. Spiegler János egyszerű írnioki állást töltött be és sohasem hangoztatta, hogy érettségi tett. Valószínű, hogy az érettségi bizonyítvány közjegyzői másolatát maga Spiegler János készítette el, illetőleg hamisította.

A cernăuți ujság megemlíti még, hogy a város polgármesteri hivatala az ügyészségen a bűnvádi feljelentést megtette. Spatariu — Spiegler jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik. Hivatali feljebbvalójának bejelentette ugyan, hogy katonai szolgálatra jelentkezett, de a megindult nyomozás nem tudta megállapítani, Spiegler melyik csapatához került be. Az sem lehetetlen, hogy a bizonyítványhamisító tudomást szerzett a fenyegető leleplezésről és megszökött.

Az angol katonaság nem használható fel karhatalmi szolgálatra

LONDON. — Hore Belisha hadügyminiszter a felsőház ülésén kijelentette, hogy az általános védkötelezettség alapján felállított hadsereget sohasem fogják a polgári ha-

tóságok rendelkezésére bocsátani. Így például sztrájkok esetében a hadsereget sem lehet karhatalmi erőként a munkássággal szemben felhasználni.

